

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ТЕОРІЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ”
(для всіх рівнів економічного напрямку)

МАУП

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2009

Підготовлено доцентом кафедри обліку і аудиту *А. В. Кулик*

Затверджено на засіданні кафедри обліку і аудиту
(протокол № 14 від 21.08.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Кулик А. В. Навчальна програма дисципліни “Теорія економічного аналізу” (для всіх рівнів економічного напрямку). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. — 20 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Теорія економічного аналізу”, питання для самоконтролю, а також список літератури.

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2009
- © ДП «Видавничий дім «Персонал», 2009

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Інтенсивний розвиток економіки, розширення та ускладнення економічної діяльності, збільшення кількості інформації, яку необхідно врахувати під час розробки управлінських рішень, потребує істотного вдосконалення системи управління на всіх рівнях економіки. Нині керівники і спеціалісти не можуть покладатися тільки на свою інтуїцію. Управлінські рішення й дії повинні базуватися сьогодні на точних розрахунках, глибокому і всебічному економічному аналізі, бути науково обґрунтованими, мотивованими, оптимальними. Жодний організаційний, технічний чи технологічний захід не може здійснюватись доти, доки не доведено його економічної доцільності. Недооцінювання ролі економічного аналізу, прорахунки у планах і управлінських діях призводять до відчутних втрат. Ті підприємства, де економічному аналізу приділяють належну увагу, досягають високої економічної ефективності. Економічний аналіз дає змогу вибрати оптимальну стратегію та обґрунтовувати управлінські рішення для внутрішніх і зовнішніх користувачів інформації.

Оволодіння теорією, методологією та методикою економічного аналізу необхідне в практичній діяльності кожному економісту (плановику, фінансисту, бухгалтеру, маркетологу, аудитору, ревізору), керівнику будь-якого рівня, а також інвестору, акціонеру чи конкуренту. Уміння користуватися ними зміцнює й удосконалює економічне мислення, переводить його в конкретно-практичну площину.

Основною метою викладання дисципліни “Теорія економічного аналізу” є здобуття студентами цілісних і системних знань з теоретичних основ економічного аналізу, його методу та методики, використання економіко-статистичних і економіко-математичних методів аналізу, інформаційного забезпечення і організації економічного аналізу, а також методології та методичних основ комплексного аналізу діяльності підприємства.

Грунтуючись на матеріалах інших економічних наук і значною мірою узагальнюючи здобуті раніше студентами знання, дисципліна “Теорія економічного аналізу” допоможе сформувати аналітичне мислення, розвинути уміння і навички технології пізнання об’єктивної дійсності, зокрема діяльності економічних об’єктів, окремих економічних явищ і процесів, а також використання аналітичних інструментаріїв для об’єктивного оцінювання різноманітних економічних

ситуацій, вироблення і обґрунтування оптимальних управлінських рішень, у тому числі розв'язання комплексних економічних проблем на підприємстві, в галузі тощо, а також сформувати навички якомога повнішого виявлення та використання резервів підвищення ефективності діяльності економічного об'єкта. У будь-яких життєвих і професійних ситуаціях знання теорії економічного аналізу і вміння чітко визначити свої справжні наміри, розробляти та обґрунтовувати оптимальні дії гарантуватимуть остаточний успіх.

Основними завданнями вивчення дисципліни є посилити загальну економічну та аналітичну підготовку фахівців економічного напрямку, допомогти їм оволодіти знаннями, необхідними для аналітичного дослідження діяльності економічного об'єкта.

У результаті вивчення дисципліни “Теорія економічного аналізу” студенти повинні:

- засвоїти зміст, основні риси, об'єкт і предмет, мету, функції, завдання, основні категорії економічного аналізу, його зв'язок з іншими науковими дисциплінами та місце в управлінні підприємством;
- опанувати метод і методику економічного аналізу, його основні методологічні підходи, методичні прийоми та способи, зокрема методи первинної обробки даних, факторного аналізу, економіко-математичні, евристичні та експертні методи, а також набути практичних навичок щодо їх використання на практиці;
- засвоїти сутність економічної інформації в економічному аналізі, джерела інформації, особливості організації та технологію економічного аналізу, в тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій і систем;
- засвоїти сутність, призначення, а також особливості методики й організації окремих видів економічного аналізу;
- сформувати здатність аналітичного мислення;
- засвоїти організацію та методику окремих видів економічного аналізу.

Вивчення дисципліни передбачає здобуття студентами теоретичних знань з теорії економічного аналізу, виконання практичних завдань з кожної теми та індивідуальної роботи.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ТЕОРІЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ”

№ пор.	Назва змістового модулю і теми
	Змістовий модуль I. Теоретичні та методологічні основи економічного аналізу
1	Теоретичні основи економічного аналізу
2	Методологічні основи економічного аналізу
	Змістовий модуль II. Методи економічного аналізу
3	Методи первинної обробки даних в економічному аналізі
4	Методи факторного аналізу
5	Економіко-математичні методи в економічному аналізі
6	Евристичні та експертні методи в економічному аналізі
	Змістовий модуль III. Інформаційне забезпечення, організація та методика економічного аналізу
7	Інформаційне забезпечення економічного аналізу
8	Організація економічного аналізу
9	Види економічного аналізу
10	Організація і методика комплексного економічного аналізу діяльності підприємства
11	Методика виявлення і обґрунтування резервів підвищення ефективності діяльності підприємства
12	Організація та методика маржинального аналізу
13	Організація та методика функціонально-вартісного аналізу
14	Стратегічний аналіз
Разом годин: 81	

ЗМІСТ
дисципліни
“ТЕОРІЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ”

Змістовий модуль I. Теоретичні та методологічні основи економічного аналізу

Тема 1. Теоретичні основи економічного аналізу

Аналіз як спосіб людського мислення та важлива складова теорії пізнання. Аналіз як загальнонауковий метод пізнання об'єктивної

дійсності. Економічний аналіз як галузь науки. Зміст та основні риси економічного аналізу.

Місце і роль економічного аналізу в системі управління підприємством. Значення економічного аналізу. Мета та основні завдання економічного аналізу. Функції економічного аналізу.

Об'єкт і предмет економічного аналізу. Суб'єкти економічного аналізу.

Основні категорії економічного аналізу.

Місце економічного аналізу в системі наук, зв'язок економічного аналізу з іншими дисциплінами. Економічний аналіз і теорія пізнання. Економічний аналіз і основні принципи діалектики. Зв'язок економічного аналізу із математикою (математичним моделюванням) і статистикою. Зв'язок економічного аналізу з бухгалтерським обліком, контролем та аудитом. Економічний аналіз і теорія управління (прийняття управлінських рішень) та планування. Економічний аналіз і фінанси та кредит. Економічний аналіз і маркетинг.

Історія виникнення економічного аналізу. Основні етапи розвитку економічного аналізу. Сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку економічного аналізу в Україні та світі. Основні напрями удосконалення економічного аналізу.

Література [1–40]

Тема 2. Методологічні основи економічного аналізу

Поняття методології економічного аналізу. Методологічні основи економічного аналізу.

Поняття підходу в економічному аналізі. Основні методологічні підходи до економічного аналізу.

Сутність і значення системного підходу та системного аналізу. Основні категорії системного підходу. Основні завдання системного аналізу. Основні елементи системного аналізу.

Основні концепції економічного аналізу.

Метод економічного аналізу, його сутність та особливості. Поняття методики економічного аналізу. Загальна і спеціальна методика. Основні складові загальної методики економічного аналізу.

Класифікація методів економічного аналізу. Загальнонаукові методи економічного аналізу. Спеціальні методи економічного аналізу.

Сутність моделювання в економічному аналізі. Форми і етапи моделювання в економічному аналізі.

Основні принципи економічного аналізу.

Література [1–40]

Змістовий модуль II. Методи економічного аналізу

Тема 3. Методи первинної обробки даних в економічному аналізі

Порівняння в економічному аналізі. Види порівнянь та особливості їх застосування. Види порівняльного аналізу. Умови і способи забезпечення порівняльності показників.

Абсолютні величини в економічному аналізі, їх поняття, види та особливості застосування. Відносні величини в економічному аналізі, їх поняття, види, особливості застосування в практиці економічних аналітичних досліджень і принципи побудови. Використання середніх величин в економічному аналізі, їх поняття, види, особливості та умови застосування.

Індексний метод та його використання в економічному аналізі.

Динамічні ряди в економічному аналізі, їх види, призначення і принципи побудови. Методи аналізу динамічних рядів.

Групування інформації в економічному аналізі: поняття та призначення групувань в аналізі економічних явищ і процесів; структурні, типологічні та аналітичні групування, їх поняття, особливості застосування в економічному аналізі та алгоритми побудови; одновимірні та багатовимірні групування в економічному аналізі, їх поняття та особливості застосування.

Балансовий і сальдовий методи в економічному аналізі, особливості їх використання для вирішення різноманітних завдань економічного аналізу.

Спосіб деталізації в економічному аналізі, його призначення, особливості застосування та способи.

Графічний метод в економічному аналізі, його поняття, призначення. Види графіків, що використовуються в економічному аналізі.

Табличний метод в економічному аналізі: його поняття і призначення; поняття аналітичних таблиць та їх значення в економічному аналізі; аналітичні таблиці як моделі показників; види та форми аналітичних таблиць і правила їх побудови.

Література [1–17; 19–25; 28–40]

Тема 4. Методи факторного аналізу

Об'єктивна необхідність і передумови факторного аналізу в управлінні підприємством.

Поняття зв'язків між економічними явищами і процесами, їх типи. Значення та роль аналізу зв'язків в економічному аналізі.

Поняття фактора в економічному аналізі. Класифікація факторів за різними ознаками. Особливості основних видів факторів.

Систематизація факторів, її поняття, значення та особливості застосування в економічному аналізі.

Поняття та значення факторного аналізу. Завдання факторного аналізу. Види факторного аналізу.

Поняття детермінованої залежності між економічними явищами і процесами. Сутність, умови застосування та значення детермінованого факторного аналізу.

Моделі детермінованого факторного аналізу. Сутність та значення моделювання і перетворення детермінованих факторних систем. Способи та правила моделювання і перетворення детермінованих факторних систем.

Методи детермінованого факторного аналізу. Сутність елімінування та умови його застосування у факторному аналізі.

Метод простого перерахунку.

Методи ланцюгових підстановок, абсолютних і відносних різниць, їх сутність, призначення, сфера та умови використання, алгоритм реалізації.

Індексний метод, метод пропорційного поділу, інтегральний метод, методи часткової (дольової) участі, логарифмування, їх сутність, призначення, сфера та умови використання, алгоритм реалізації.

Поняття стохастичної залежності між економічними явищами і процесами. Сутність, умови застосування та значення стохастичного факторного аналізу. Методи стохастичного факторного аналізу, їх поняття, сфера та умови застосування.

Моделювання стохастичних факторних систем. Поняття кореляційного зв'язку. Однофакторний і багатфакторний кореляційно-регресійний аналіз. Використання методів парної кореляції. Основні етапи кореляційно-регресійного аналізу.

Література [1–17; 19–25; 28–40]

Тема 5. Економіко-математичні методи в економічному аналізі

Поняття, загальна характеристика та види економіко-математичних методів.

Математичне програмування в економічному аналізі. Загальна постановка задачі математичного програмування. Характеристика ситуацій, які передбачають використання математичного програмування. Види математичного програмування (лінійне, динамічне, дискретне), їх сутність і загальна постановка задачі.

Методи багатовимірної комплексної оцінки в економічному аналізі.

Сутність та особливості застосування в економічному аналізі кластерного і статистичного факторного аналізу.

Теорія масового обслуговування в економічному аналізі, її сутність і призначення. Одноканальні моделі системи масового обслуговування з відмовами, з очікуванням, з очікуванням без обмеження на місткість блоку очікування. Багатоканальні моделі системи масового обслуговування з відмовами та з очікуванням.

Теорія управління запасами в економічному аналізі, її сутність і призначення. Інформаційна база управління запасами. Основні етапи формування політики управління запасами на підприємстві. Класифікація моделей управління запасами. Система постачання. Модель оптимальної партії замовлень. Модель ABC. Модель “філософія своєчасності”. Нормування як метод оптимізації матеріальних запасів. Моделі планування матеріальних потреб (запасів). Системи контролю матеріальних запасів.

Сутність, значення та особливості застосування в економічному аналізі окремих економіко-математичних методів: матричних методів, програмно-цільових методів, теорії ігор, теорії рішень, теорії розкладів, методів сітьового та календарного моделювання, імітаційного моделювання.

Література [1–7; 9; 12; 13; 15–17; 21; 37]

Тема 6. Евристичні та експертні методи в економічному аналізі

Загальна характеристика евристичних та експертних методів в економічному аналізі. Призначення і типи аналітичних завдань, що передбачають застосування евристичних та експертних методів.

Застосування евристичних методів у розв'язанні аналітичних завдань. Методи “мозкового штурму”, конференції ідей, запитань і відповідей або контрольних запитань, морфологічний метод, вільних (зведених) асоціацій та метод інверсії, особистої аналогії та номінальної групи, синектики, Делфі, колективного блокнота, метод типологій, метод “павутина”, теоретико-ігровий метод, методи простого ранжування, задання вагових коефіцієнтів, послідовних і парних порівнянь та ін.

Література [5; 9; 18; 21; 23; 37]

Змістовий модуль III. Інформаційне забезпечення, організація та методика економічного аналізу

Тема 7. Інформаційне забезпечення та організація економічного аналізу

Сутність та особливості інформаційного забезпечення економічного аналізу. Поняття інформації, економічної інформації та системи економічної інформації. Класифікація та характеристика найважливіших видів економічної інформації. Джерела інформації для економічного аналізу.

Вимоги, яким повинна відповідати система економічної інформації.

Методика накопичення та систематизації аналітичної інформації. Підготовка інформаційної бази для здійснення економічного аналізу. Перевірка інформації на достовірність та об'єктивність. Забезпечення порівняльності інформації. Прийоми перевірки інформаційної бази.

Принципи організації інформації. Бази даних.

Література [1–40]

Тема 8. Організація економічного аналізу

Сутність, принципи та правила організації економічного аналізу. Технологія аналітичного процесу. Основні етапи економічного аналізу. Підготовка та планування аналітичної роботи. Аналітичний етап. Підсумковий етап. Документальне оформлення результатів економічного аналізу. Документи, які складають за результатами аналізу. Формування управлінських рішень за результатами економічного аналізу і контроль їх виконання.

Організаційні форми і виконавці аналізу. Розподіл обов'язків між керуючими відділами і тематикою аналізу. Регламентація відповідальності за проведення періодичних і цільових аналізів господарської діяльності.

Об'єктивна необхідність і сутність автоматизації економічного аналізу. Інформаційні системи і технології при проведенні економічного аналізу. Програмне забезпечення економічного аналізу. Використання інструментів *Microsoft Office* та прикладних статистичних пакетів в економічному аналізі. Розробка і організація спеціальних програм комп'ютерного аналізу. Автоматизоване робоче місце спеціаліста-аналітика.

Література [1–40]

Тема 9. Види економічного аналізу

Передумови, принципи та ознаки класифікації видів економічного аналізу.

Сутність, завдання та особливості організації внутрішнього і зовнішнього аналізу; оперативного, ретроспективного та перспективного аналізу; галузевого і міжгалузевого аналізу; макроекономічного, регіонального та мікроекономічного аналізу; внутрішньогосподарського і міжгосподарського аналізу; фінансового, техніко-економічного (операційного), соціально-економічного, економіко-екологічного, маркетингового, інвестиційного та інноваційного, економіко-статистичного аналізу; кількісного та якісного, експрес-аналізу, фундаментального, діагностичного, маржинального і функціонально-вартісного аналізу; економіко-математичного, ситуаційного і сценарного аналізу; суцільного та вибіркового аналізу; комплексного, локального та тематичного економічного аналізу.

Література [1–17; 19–25; 28–40]

Тема 10. Організація і методика комплексного економічного аналізу діяльності підприємства

Передумови, сутність і значення комплексного економічного аналізу діяльності підприємства. Принципи комплексного економічного аналізу. Система економічних показників як база комплексного аналізу. Взаємозв'язок основних показників діяльності підприємства. Основні етапи комплексного аналізу та їх загальна характеристика.

Аналіз організаційно-технічного рівня. Аналіз виробництва та реалізації продукції. Аналіз забезпеченості підприємства ресурсами та ефективності їх використання. Аналіз витрат на виробництво і собівартості продукції. Аналіз майнового стану підприємства. Аналіз ліквідності та платоспроможності. Аналіз фінансової стійкості. Аналіз ділової активності. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. Аналіз рентабельності.

Узагальнена комплексна оцінка ефективності діяльності підприємства. Комплексний фінансовий аналіз і рейтингова оцінка.

Література [1–4; 9; 11; 16; 17; 21; 32; 34; 37; 39; 40]

Тема 11. Методика виявлення і обґрунтування резервів підвищення ефективності діяльності підприємства

Сутність, природа та джерела виникнення резервів. Види резервів підвищення ефективності діяльності підприємства, їх характеристики. Принципи організації пошуку і підрахунку резервів. Методи визначення величини резервів. Методика розрахунку та обґрунтування розміру резервів.

Література [3–7; 9; 11; 23; 34; 35; 37]

Тема 12. Організація та методика маржинального аналізу

Поняття і значення маржинального аналізу. Основні етапи маржинального аналізу. Основні умови застосування маржинального аналізу. Аналіз маржинального прибутку.

Методика маржинального аналізу прибутку. Методика маржинального аналізу рентабельності. Граничний аналіз і оптимізація прибутку. Визначення беззбиткового обсягу продажів і зони безпеки підприємства. Аналіз факторів зміни беззбиткового обсягу продажів і зони безпеки підприємства. Визначення критичної суми постійних витрат, змінних на одиницю продукції і критичного рівня ціни реалізації.

Обґрунтування рішення про збільшення виробничої потужності. Ефект кривої досвіду. Аналітична оцінка рішення про прийняття додаткового замовлення за ціною, нижчою від критичного рівня. Вибір варіанта машин і обладнання. Обґрунтування рішення: виробляти чи купувати. Обґрунтування варіанта технології виробництва. Вибір рі-

шення з урахуванням обмежень на ресурси. Обґрунтування ефекту толінгу (виробництва продукції з давальницької сировини).

Література [11; 34; 35]

Тема 13. Організація та методика функціонально-вартісного аналізу

Сутність функціонального підходу до економічного об'єкта. Види функцій об'єкта. Сутність і завдання функціонально-вартісного аналізу. Основні принципи функціонально-вартісного аналізу. Основні етапи функціонально-вартісного аналізу, їх зміст і завдання. Функціонально-вартісний аналіз у вирішенні організаційно-виробничих завдань. Досвід і перспективи функціонально-вартісного аналізу.

Література [1; 5; 15; 17; 34; 35]

Тема 14. Стратегічний аналіз

Концепція стратегічного управління діяльністю підприємства. Види стратегій. Сутність і значення стратегічного аналізу. Основні функції та завдання стратегічного аналізу.

Методи стратегічного аналізу. Особливості застосування *SWOT*-аналізу. Портфельний аналіз у стратегічному управлінні, його сутність, значення та основні етапи. Методика портфельного аналізу (матриця Булонської консультативної групи “зростання – частка ринку” (модель *BCG*), матриця “привабливість – конкурентоспроможність” (модель *GE/McKinsey*), матриця “спрямованої політики” (модель “*Shell*” – *DRM*), матриця Ансоффа і тривимірна схема Абея, комплексний аналіз *PIMS*).

Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства (конкурентних сил і безпосереднього оточення підприємства, поведінки конкурентів). Система стратегічного аналізу бізнесу (збалансована система показників, система показників відповідальності, модель ділової переваги і піраміда результативності).

Література [9]

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Аналіз як загальнонауковий метод пізнання об'єктивної дійсності.
2. Зміст та основні риси економічного аналізу.
3. Місце і роль економічного аналізу в системі управління підприємством.
4. Мета, основні завдання та функції економічного аналізу.
5. Об'єкт і предмет економічного аналізу.
6. Суб'єкти економічного аналізу.
7. Основні категорії економічного аналізу.
8. Місце економічного аналізу в системі наук, зв'язок економічного аналізу з іншими дисциплінами.
9. Методологічні основи економічного аналізу.
10. Основні методологічні підходи до економічного аналізу.
11. Сутність, значення та основні категорії системного підходу.
12. Основні категорії системного підходу.
13. Сутність, основні завдання та елементи системного аналізу.
14. Метод економічного аналізу, його сутність та особливості.
15. Методика економічного аналізу.
16. Класифікація методів економічного аналізу.
17. Загальнонаукові методи економічного аналізу.
18. Спеціальні методи економічного аналізу.
19. Сутність моделювання в економічному аналізі.
20. Основні принципи економічного аналізу.
21. Порівняння в економічному аналізі.
22. Види порівнянь і порівняльного аналізу.
23. Умови та способи забезпечення порівняльності показників.
24. Абсолютні величини в економічному аналізі.
25. Відносні величини в економічному аналізі.
26. Середні величини в економічному аналізі.
27. Індексний метод та його використання в економічному аналізі.
28. Динамічні ряди в економічному аналізі, їх види, призначення та принципи побудови. Методи аналізу динамічних рядів.
29. Групування інформації в економічному аналізі.
30. Балансовий і сальдовий методи в економічному аналізі.
31. Спосіб деталізації в економічному аналізі, його призначення, особливості застосування та способи.
32. Графічний метод в економічному аналізі.

33. Табличний метод в економічному аналізі.
34. Передумови, значення та основні категорії факторного аналізу.
35. Поняття фактора в економічному аналізі. Класифікація факторів за різними ознаками. Особливості основних видів факторів.
36. Систематизація факторів, її поняття, значення та особливості застосування в економічному аналізі.
37. Поняття, значення та основні завдання факторного аналізу.
38. Види факторного аналізу.
39. Сутність детермінованого факторного аналізу.
40. Моделі детермінованого факторного аналізу.
41. Моделювання детермінованих факторних систем.
42. Методи детермінованого факторного аналізу.
43. Методи ланцюгових підстановок, абсолютних і відносних різниць.
44. Індексний метод, метод пропорційного поділу, інтегральний метод, методи часткової (дольової) участі, логарифмування.
45. Сутність, умови застосування та значення стохастичного факторного аналізу.
46. Методи стохастичного факторного аналізу, їх поняття, сфера та умови застосування.
47. Основні етапи кореляційно-регресійного аналізу.
48. Поняття, загальна характеристика та види економіко-математичних методів.
49. Математичне програмування в економічному аналізі.
50. Методи багатовимірної комплексної оцінки в економічному аналізі.
51. Методи кластерного та статистичного факторного аналізу.
52. Матричні методи в економічному аналізі.
53. Програмно-цільові методи в економічному аналізі.
54. Теорія масового обслуговування в економічному аналізі.
55. Теорія управління запасами в економічному аналізі.
56. Теорія ігор в економічному аналізі.
57. Теорія рішень в економічному аналізі.
58. Теорія розкладів в економічному аналізі.
59. Методи сітьового та календарного моделювання в економічному аналізі.
60. Методи імітаційного моделювання в економічному аналізі.
61. Евристичні та експертні методи в економічному аналізі.

62. Поняття, сутність та особливості інформаційного забезпечення економічного аналізу.
63. Поняття інформації, економічної інформації та системи економічної інформації. Класифікація та характеристика найважливіших видів економічної інформації.
64. Джерела інформації для економічного аналізу.
65. Вимоги, яким повинна відповідати система економічної інформації.
66. Підготовка інформаційної бази для здійснення економічного аналізу.
67. Принципи організації інформації.
68. Поняття організації економічного аналізу. Принципи та правила організації економічного аналізу.
69. Технологія аналітичного процесу.
70. Організаційні форми і виконавці аналізу.
71. Автоматизація економічного аналізу.
72. Внутрішній і зовнішній економічний аналіз.
73. Оперативний, ретроспективний і перспективний економічний аналіз.
74. Галузевий і міжгалузевий економічний аналіз.
75. Макроекономічний, регіональний і мікроекономічний аналіз.
76. Внутрішньогосподарський і міжгосподарський аналіз.
77. Операційний і фінансовий аналіз.
78. Діагностичний, маржинальний і функціонально-вартісний аналіз.
79. Економічно-статистичний, техніко-економічний, соціально-економічний, економіко-екологічний, маркетинговий, інвестиційний та інноваційний аналіз.
80. Комплексний, локальний і тематичний економічний аналіз.
81. Ситуаційний і сценарний аналіз.
82. Цілі і зміст комплексного економічного аналізу діяльності підприємства.
83. Аналіз виробництва та реалізації продукції.
84. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими, матеріальними і нематеріальними ресурсами, основними засобами та ефективності їх використання.
85. Аналіз витрат на виробництво і собівартості продукції.
86. Аналіз фінансового стану підприємства.
87. Аналіз фінансових результатів і рентабельності підприємства.

88. Поняття резервів, природа та джерела їх виникнення. Види резервів підвищення ефективності діяльності підприємства, їх характеристика.
89. Принципи та основні етапи виявлення і оцінки резервів.
90. Методи і методика розрахунку та обґрунтування розміру резервів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Баканов М. И., Мельник М. В., Шеремет А. Д.* Теория экономического анализа / Под ред. М. И. Баканова. — 5-е изд., перераб. и доп. — М.: Финансы и статистика, 2008. — 536 с.
2. *Басовский Л. Е.* Теория экономического анализа: Учеб. пособие. — М.: ИНФРА-М, 2003. — 221 с.
3. *Бутко А. Д.* Теорія економічного аналізу: Підручник. — К.: КНТЕУ, 2005. — 411 с.
4. *Доля В. Т.* Экономический анализ: теория и практические методики: Учеб. пособие. — К.: Кондор, 2003. — 208 с.
5. *Житная И. П., Тацый И. В., Житный П. Е.* Теория экономического анализа: Учеб. пособие. — Луганск: ВНУ им. В. Даля, 2004. — 336 с.
6. *Економічний аналіз: Навч. посіб. / За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця.* — Житомир: ПП “Рута”, 2003. — 680 с.
7. *Івахненко В. М.* Теорія економічного аналізу: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2006. — 232 с.
8. *Кіндрацька Г. І., Білик М. С., Загородній А. Г.* Економічний аналіз: теорія та практика: Підручник / Ред. А. Г. Загородній. — 2-ге вид., переробл. і допов. — Л.: Магнолія, 2007. — 440 с.
9. *Мошенський С. З., Олійник О. В.* Економічний аналіз: Підручник / За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. — 2-ге вид., допов. і переробл. — Житомир: ПП “Рута, 2007. — 704 с.
10. *Прокопенко І. Ф., Ганін В. І.* Методика і методологія економічного аналізу: Навч. посіб. — К.: ЦУЛ, 2008. — 430 с.
11. *Савицька Г. В.* Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посіб. — 3-тє вид., випр. і допов. — К.: Знання, 2007. — 668 с.
12. *Серединська В. М., Загородна О. М., Федорович Р. В.* Теорія економічного аналізу: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. освіти / Р. В. Федорович (ред.). — Т.: Укрмедкнига, 2002. — 323 с.

13. *Теорія економічного аналізу*: Навч. посіб. / Є. К. Бабець, М. І. Горлов, С. О. Жуков та ін. — К.: Професіонал, 2007. — 384 с.
14. *Чебан Т. М., Калінська Т. А., Дмитрієнко І. О.* Теорія економічного аналізу: Навч. посіб. / Ред. В. Є. Труш. — К.: ЦУЛ, 2003. — 214 с.
15. *Чигринська О. С., Власюк Т. М.* Теорія економічного аналізу: Навч. посіб. — К.: ЦНЛ, 2006. — 232 с.
16. *Шеремет А. Д.* Теория экономического анализа: Учебник. — 2-е изд., доп. — М.: ИНФРА-М, 2005. — 366 с.

Додаткова

17. *Баканов М. И., Шеремет А. Д.* Теория экономического анализа: Учебник. — 3-е изд., перераб. — М.: Финансы и статистика, 2001. — 416 с.
18. *Барнгольц С. Б., Мельник М. В.* Методология экономического анализа деятельности хозяйствующего субъекта: Учеб. пособие. — М.: Финансы и статистика, 2003. — 240 с.
19. *Ветрова Н. М., Кузьміна Н. В., Токарева Д. Є.* Теорія економічного аналізу: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. — Сімферополь: РІО НАПКС, 2005. — 98 с.
20. *Гусев Ю. А.* Теория экономического анализа: Учеб. пособие. — Донецк: РІА ДонГТУ, 2000. — 192 с.
21. *Економічний аналіз*: Навч. посіб. / За ред. М. Г. Чумаченка. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К.: КНЕУ, 2003. — 556 с.
22. *Жигунова О. А.* Теория экономического анализа: Учеб. пособие для студ., обуч. по спец. 060500 “Бухгалтерский учет, анализ и аудит” / Тюменская гос. архитектурно-строительная академия. — СПб.: Изд-во Санкт-Петербургского гос. ун-та экономики и финансов, 2001. — 123 с.
23. *Завьялова З. М.* Теория экономического анализа: Курс лекций. — М.: Финансы и статистика, 2002. — 192 с.
24. *Зенкина И. В.* Теория экономического анализа: Учеб. пособие / Ростовский гос. экономический ун-т (РИНХ). — Ростов н/Д, 2001. — 103 с.
25. *Калина А. В., Конева М. И., Яценко В. А.* Современный экономический анализ и прогнозирование (микро- и макроуровень): Учеб.-метод. пособие. — 3-е изд., перераб. и доп. — К.: МАУП, 2004. — 414 с.
26. *Лазарюшина І. Д.* Економічний аналіз в Україні: історія, методологія, практика. — Рівне: НУВГП, 2005. — 369 с.

27. *Лазаришина І. Д.* Економічний аналіз: історія та тенденції розвитку. — Рівне: УДУВГП, 2002. — 182 с.
28. *Любушин Н. П.* Экономический анализ: Учеб. пособие / Н. П. Любушин. — 2-е изд., доп. и перераб. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2007. — 423 с.
29. *Пономаренко О. І.* Сучасний економічний аналіз: У 2 ч.: Навч. посіб. — Ч. 1. Мікроекономіка / О. І. Пономаренко, М. О. Перестюк, В. М. Бурим. — К.: Вища шк., 2004. — 262 с.
30. *Попович П. Я.* Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник. — Тернопіль: Екон. думка, 2004. — 416 с.
31. *Прокопенко І.Ф.* Курс економічного аналізу: Підручник / І. Ф. Прокопенко, В. І. Ганін, З. Ф. Петряєва; За ред. І. Ф. Прокопенка. — Х.: Легас, 2004. — 384 с.
32. *Прокопенко І. Ф., Ганін В. І., Москаленко В. В.* Комп'ютеризація економічного аналізу (теорія, практика): Навч. посіб. — К.: ЦНЛ, 2005. — 340 с.
33. *Прыкина Л. В.* Экономический анализ предприятия: Учебник. — М.: Юнити, 2002. — 360 с.
34. *Савицкая Г. В.* Анализ хозяйственной деятельности предприятия. — 4-е изд., испр. и доп. — М.: ИНФРА-М, 2008. — 345 с.
35. *Савицька Г. В.* Методика комплексного анализа хозяйственной деятельности: Учеб. пособие. — 4-е изд., испр. — М.: ИНФРА-М, 2007. — 384 с.
36. *Сафонов А. А.* Теория экономического анализа: Учеб. пособие для студ. экон. фак. вузов региона / Владивостокский гос. ун-т экономики и сервиса. — Владивосток: Изд-во ВГУЭС, 2000. — 191 с.
37. *Тарасенко Н. В.* Економічний аналіз: Навч. посіб. — 4-те вид., стереотип. — Л.: Новий Світ-2000, 2006. — 280 с.
38. *Теория анализа хозяйственной деятельности: Учебник / Под общ. ред. В. В. Осмоловского.* — 2-е изд., перераб. и доп. — Минск: Новое знание, 2004. — 384 с.
39. *Чернелевський Л. М.* Економічний аналіз на підприємствах промисловості і торгівлі: Підручник. — К.: Пектораль, 2003. — 312 с.
40. *Шеремет А. Д.* Теория экономического анализа: Учеб. для студ. вузов, обучающихся по направлению "Экономика". — М.: ИНФРА-М, 2002. — 332 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Теорія економічного аналізу”	5
Зміст дисципліни “Теорія економічного аналізу”	5
Питання для самоконтролю	14
Список літератури	17

Відповідальний за випуск	<i>А. Д. Вегеренко</i>
Редактор	<i>Л. С. Тоболіч</i>
Комп’ютерне верстання	<i>Н. М. Музиченко</i>

Зам. № ВКЦ-3996

Формат 60x84/16. Папір офсетний.

Друк ротатійний трафаретний. Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)

03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»

03039 Київ-39, пр. Червонозоряний, 119, літ. ХХ

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*